

Vlaggen zwaaien in de eredienst is een gebruik binnen de charismatischen en evangelische beweging.

Gebruik

In de laatste jaren is binnen Evangelische- en Pinkstergemeenten de praktijk ontstaan van het 'vlaggen zwaaien' tijdens de zang en aanbiddingsdienst. Het vlaggen is bedoeld om in alle oprechtheid expressie te geven aan lofprijzing en aanbidding. Velen kunnen zich bijzonder goed in deze wijze van aanbidding van hun Heer en Heiland vinden en passen binnen de gemeente deze vorm toe. Dit nieuwe verschijnsel dat overgewaaid is van de zgn. "Torontoblessing" in de Verenigde Staten, komt meer en meer voor in vele gemeenten in Nederland en daarbuiten.

De vraag is: kan deze vorm van aanbidding de toets van Gods woord doorstaan?

Voorstanders

Voorstanders hebben deze vorm van aanbidding diepe en ernstige overtuigingen over de betekenis van het vlaggen. Het vlaggen wordt gezien als een vorm van aanbidding die de heilige Geest oproept en die de gemeente in staat stelt om in alle oprechtheid expressie te geven aan lofprijzing en aanbidding. Dit gebruik is ontstaan in de Verenigde Staten en is nu verspreid naar Nederland. Het vlaggen wordt gebruikt in de eredienst van veel gemeenten. Het vlaggen wordt gezien als een vorm van aanbidding die de heilige Geest oproept en die de gemeente in staat stelt om in alle oprechtheid expressie te geven aan lofprijzing en aanbidding.

Beoordeling

De volgende vragen doen zich dan voor:

- is er een Bijbelse basis voor, dat vlaggen in de gemeente een vorm van aanbidding is?
- wat betekent de uitdrukking 'Jahweh Nissi'; de HEER is mijn banier?
- is het vlaggen te koppelen aan geestelijk strijd bedoeld zoals o.a. in Efeze 6?
- wat is de oorsprong van 'vlaggen', van de kleuren, en is het een zichtbare proclamatie van Gods majesteit en kracht?

Natuurlijk is dit niet de plaats om diepgaand op deze vragen in te gaan, we volstaan hier met een aantal korte conclusies naar aanleiding van bovengestelde vragen.

In het Oude Testament komen we in dit verband twee woorden tegen t.w. 'nes'; **banier** (14x) en 'degel'; **vendel**. Het begrip 'banier' treffen in Exodus 17:15,

Psalm 20:6, 60:6 Hooglied 2:4, Jesaja 5:26, 10:11,12, 13:2, 18:3, 30:17, 31:9, 49:22, 59:19b, 62:10 en Jeremia 51:12 en 27. De Hebreeuwse grondtekst gebruikt voor 'banier' een begrip ('nes') dat ook 'teken', 'emblem' en 'insigne' kan betekenen.

Het 2e begrip '**degel**' treffen we 10 keer aan o.a. in Num. 1:52, 2:2,10,17, 25 en Num.10:14,18, 22, 25 en wordt in het OT altijd in de letterlijke zin gebruikt voor vendel of vaandel. De stammen Juda, Ruben, Efraïm en Dan (4) hadden elk zo'n vendel, waaronder elk 3 stammen zich schaarden. Zie hiervoor Num. 2 en 10. Drie stammen in het noorden onder een vendel, 3 in het zuiden etc. De vaandel komt echter nergens voor in relatie tot de eredienst van Israël in de tabernakel of tempel.

In tegenstelling tot de heidense volkeren, die d.m.v. hun banieren in hun veldslagen hun goden meedroegen en uitbeelden, was 'de *HERE mijn banier*' de geloofsbelijdenis van Israël over de onzichtbare God Jahweh. Hijzelf wordt als metafoor neergezet als 'de banier' (zie Exodus 17:19, Jes. 59:19), die Hijzelf eens zal oprichten tegen de vijanden van Israël (zie Jes. 5:26, 49:22, 59:19) en waaronder Israël kan schuilen (Ps. 60:6). Ook Israël wordt door de profeten herhaalde malen metaforisch 'banier' genoemd, die God zal oprichten tegenover de volkeren.

De veldtekens in de Oude Testamentaire periode waren communicatie tekens en krijgsvlaggen, bedoeld voor het overdragen van boodschappen, signalen en krijgsoeinden. Net als de vreemde volkeren kende Israël vendels en banieren. Vendels en banieren hebben echter nooit in relatie tot de eredienst van Israël gestaan en Israël heeft nooit het sacraal vlaggen zwaaien toegepast in haar eredienst. We kunnen aannemen dat op grond van Deuteronomium 12:30 de Joden geen echte banier met een afbeelding van de HEER hadden. Vendels waren slechts herkenning en communicatietekens.

De kleurensymboliek die gehanteerd wordt in het gebruik van het vlaggen zwaaien heeft grote verwantschap met de kleurensymboliek bij de New Age beweging. Verder is het de vraag of deze kleurensymboliek terug te vinden is in het Nieuwe Testament. Weinig tot niets lezen we erover in de evangeliën, de woorden van Jezus en de brieven van Paulus. Er wordt aan bepaalde kleuren geen geestelijke waarde toegekend. Slechts in de Openbaring (o.a. hoofdstuk 19) is er sprake van paarden met bepaald kleuren, waaraan overigens geen nadere uitleg wordt gegeven. Het is daarom gevaarlijk om bepaalde kleuren bepaalde betekenissen te geven.

In het Nieuwe Testament zegt Jezus dat de Vader ware aanbidders "in geest en in waarheid" zoekt. Aanbidding van God is een Bijbelse functie, die voor alle tijden geldt. De wijze waarop we dat doen, daarin geeft de Bijbel veel ruimte, mits zij geen doel op zich wordt. Voor het vlaggen in de eredienst vinden we echter nergens Bijbelse aanwijzingen noch de opdracht het toe te passen. Juist het feit dat het gaat om aanbidding in "geest" en waarheid, laat zien dat het niet gaat om aanbidding met behulp van materie, in dit geval vlaggen.

De apostel Paulus bespreekt in Efeze 6 de geestelijke strijd van de gelovigen tegen de geestelijke machten. Hierbij zijn de wapens geestelijk van aard: gerechtigheid, heil, standvastig geloof, vrede, bereidvaardigheid, het woord van God en aanhoudend bidden en smeken in de geest. Er wordt door hem geen enkel materieel of stoffelijk artikel, wapen noch vlag noch banier t.b.v. de geestelijke strijd aangeraden. Het visualiseren

d.m.v. vlaggen zwaaien vindt eerder zijn oorsprong in het heidendom (denk aan het Bhoedisme met zijn gebedsvlaggen) en de huidige New Age beweging dan in de Bijbel.

Om bovenstaande redenen lijkt het niet wenselijk en raadzaam het vlaggen als vorm van aanbidding en/of proclamatie te stimuleren en toe te laten in de bijeenkomsten van de gemeente van de Here Jezus Christus.